

SULAMA SİSTEMLERİ EĞİTİMİ (2015 - 10)

02 – 04 Eylül 2015, Ankara

Değerlendirme Raporu

Proje	GAP-TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli
Hazırlayan	İbrahim Hakkı GÜRBÜZ, GAP TEYKOB - EU
Teslim Tarihi	15.09.2015
Faaliyet	2.2 Tarımsal Yayım Faaliyetlerine Yönelik Faaliyetler
Tanım	<ul style="list-style-type: none">Eğitimin AmacıHedef Grup ve Katılımcı ProfiliEğitimin KapsamıEğitimin Değerlendirilmesi
Ekler	<ul style="list-style-type: none">Katılımcı ListesiEğitim ProgramıEğitimden Fotoğraflar

EĞİTİMİN AMACI

GAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli Programı (GAP-Yayım Modeli), T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2011-2013 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 yıl süreyle uygulanacak olan GAP Yayım Modelinin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40'ında 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılabilecek 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 6 GAP ilinde ise İl Koordinatörükleri oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2014 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Mart 2014 tarihinde Model üzerinde bir revize çalışması yapılmış olup bu revize çalışması sonucunda yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

Modelin Amacı:

- Başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi.
- Çiftçi Örgütlerinin idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamak.

- Çalışma alanlarında potansiyelleri değerlendirmeye yönelik örgütlenme ve grup oluşturma konularında farkındalık sağlamak, tarımsal örgütlenme konusunda model amaç ve hedeflerine uygun yeni oluşumları teşvik etmek.

Modelin Hedefi ve Hedef Gruplar:

- Toplamda, 6 ziraat odası ile yeni kurulacak ya da mevcut 10 çiftçi örgütünde eğitim yayım hizmetlerinin sunulması konusunda etkinlikleri artırılacaktır.
- Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinden seçilecek 6 çiftçi örgütüne eğitim yayım hizmetlerinin sunulması için *idari, teknik ve mali* açıdan güçlendirme çalışmaları yürütülecektir.
- Çalışma alanlarının her birinde hizmet veren 3 tarım danışmanı birinci hedef grup ve çalışma alanlarının her birinin alt bölgesinde yer alan sözleşmeli çiftçiler birinci hedef grubunu oluşturmaktadır.
- Sulama Eylem Planı kapsamında sulamaya açılacak ve açılmış olan 7 pilot alan, teknik eleman ve çiftçiler.
-

Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinin sorumluluk sahalarında yer alan diğer yayım elemanları ve çiftçiler alt bölgelere göre modelin ikinci ve üçüncü hedef grupları olarak belirlenmiştir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de “2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler” başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ürünlerde Entegre Mücadele, PCM-Proje Hazırlama, Sulama Sistemleri, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

Bu eğitimin amacı; Model kapsamında çalışılan teknik elemanların sulama sistemleri hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayarak bölgede farkındalık yaratmaktır. Kısıtlı su ve yüksek enerji maliyetlerinin arttığı bu günlerde saha koşullarında fizibilitesi yüksek çalışmaları oluşturmak için farklı sulama modellerinin uygulandığı eğitim ve saha çalışmalarının yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Danışmanlık hizmeti veren teknik elemanların sulama konusunda teorik ve pratik olarak saha çalışmasında bulunmaları eğitimin daha verimli ve uygulamada istekli olmalarını sağlamıştır. Alternatif enerji ile yapılacak sulama sistemleri GAP uygulamalarında daha cazip görünmüştür. Eğitim ile katılan teknik elemanların çalıştıkları saha koşullarına uygun sistemleri projelendirme ve uygulamada yeterli bir kapasiteye ulaşmaları sağlanmıştır. Yeraltı sularının tarla koşullarına çıkartılması, akarsulardan suyun potansiyelinden faydalanarak çalışan sulama sistemleri kurulması, kot farkından yararlanarak cazibe usulü sulamaların projelendirilmesi, basınçlı kapalı sistem ve pompaj sistemlerinden tamburalı ve/veya Center pivot sistemlerinin ve toprak altı sulama sistemlerinin uygulandığı alanlarda sistemlerin çalışması hakkında teorik ve uygulamalı bilgi verilerek katılımcıların saha deneyimleri artırılmıştır.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 18 personel katılmıştır. Grup; çiftçi örgütlerinde çalışan tarım danışmanları ile GAP ve GAP-TEYAP-TEYKOB personelinden oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılımı: Şanlıurfa 6, Adıyaman 1, Mardin 3, Gaziantep 2, Şırnak 1, Diyarbakır 1, Batman 4.

Katılımcıların kurumsal dağılımı:
Çiftçi Örgütü 14, Kamu 4.

Katılımcıların cinsiyet dağılımı:
Erkek 11, Kadın 7

Katılımcıların mesleki dağılımı:
Ziraat Mühendisi 15, Tekniker 3.

Toplam 18 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1'de** sunulmaktadır.

EĞİTİMİN KAPSAMI

3 gün toplam 24 saat olarak gerçekleştirilen eğitim teorik ve uygulamalı olarak verilmiştir.

Eğitim kapsamında; basınçlı sulama sistemleri ve Türkiye'deki uygulamaları, yenilenebilir enerji sistemleri, güneş enerji ile çalışan sulama sistemleri, cazibeli damla sulama sistemi, akan su gücü ile çalışan su pompası konuları işlenmiş ve Ankara Bala da ceviz bahçesinde kurulu güneş enerjisi ile çalışan sulama sistemi, Ankara Ün. Gölbaşı kampüsünde su hasadı yapılan tesis, Haymana da ki Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Araştırma ve Uygulama çiftliği ziyaret edilmiş, çiftlikte Center Pivot sulama sistemi ve toprak altı damla sulama sistemlerinin uygulandığı demonstrasyon alanları ziyaret edilerek sistemler hakkında bilgi alınmıştır. Yine aynı kapsamda GTHB Tarla Bitkileri Araştırma İstasyonu ziyaret edilmiştir. İstasyonda tamburalı sulama sistemleri hakkında bilgi alınmıştır. Ankara Ayaş'ta Ankara Üniversitesi Ziraat Fak. Bahçe Bitkileri Araştırma ve Uygulama İşletmesi ziyaret edilmiş burada üretilen sebze çeşit ve verimleri hakkında bilgi alınmıştır. Ankara Beypazarı fide üretim serası ile soğuk hava ve ürün işleme işletmesi ziyaret edilmiştir.

Teknik geziye katılımcıların illerinden Şanlıurfa ya gidiş-geliş ulaşimleri GAP-Yayım Modeli araçları ile yapılmıştır.

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programı sonunda katılımcılara anket formu dağıtılmış olup, üç kategoride ve çeşitli alt başlıklarda programı değerlendirmeleri istenmiş ve her bir kategoride 1 ila 5 arası puanlama yapmaları talep edilmiştir. (1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Ortalama, 4: İyi, 5: Çok iyi).

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirme neticesinde her bir alt başlık için ortalama puan aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Her bir kategoride genel değerlendirme puanlamalarına bakıldığında, katılımcıların eğitim ortamı ve eğitimin kapsamı ile eğitmenlerin performanslarından yüksek düzeyde bir memnuniyet duydukları görülmektedir.

A. EĞİTİM ORTAMI ve LOJİSTİK DÜZENLEMELER	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim salonu düzeni	3,5

Eğitim Ekipmanları	3,5
Isı, Işıık, Ses düzenlemeleri	3,5
Sunumların Okunabilirliği	4,5
İkramlar	3,8
Konaklama	3,3
Ulaşım Organizasyonu (Şanlıurfa'ya geliş-gidiş)	3,5
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)	4,8
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği	4,3
BÖLÜM A DEĞERLENDİRME	3,8
B. EĞİTİMİN KAPSAMI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim Materyali	4,3
Eğitim içeriği	4,0
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi	4,3
Verilen örneklerin içeriği	5,0
Grup çalışmaları	3,8
Saha ziyaret alanları	4,5
BÖLÜM B DEĞERLENDİRME	4,3

C. EĞİTMENLERİN PERFORMANSI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Konusunda uzmanlık ve yetkinlik	4,8
Katılımcılarla iletişim	4,0
Katılımcılara söz hakkı tanıma	4,3
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı	4,3
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar	4,3
BÖLÜM C DEĞERLENDİRME	4,3

EĞİTİMİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	4,1
---------------------------------------	------------

Anket Formunda; yukarıda beirtilen puanlamaların yapıldığı alanlara ilave olarak, ilave yorum yapabilecekleri ve daha sonraki eğitimlerde yer almasında fayda gördükleri konu başlıklarını açıklayabilecekleri bölümler bulunmakta olup, katılımcıların bu bölümlerde belirttikleri hususlar özetle aşağıda verilmektedir.

- - Eğitimin GAP Bölgesinin önemli konularından birisi olan sulama ve sulama sistemleri konusunda olması ve hemen hemen tüm sistemleri içermesi memnuniyet vericidir.

- Eğitim için konunun uzmanı olan Ankara Üni. Ziraat Fakültesi bölüm hocalarının tercih edilmesi doğru bir yaklaşımdır.

- Eğitimi veren kurum ve eğitmenler konunun uzmanı kişilerdir.

- Eğitimin teorik ve uygulamalı yapılması, eğitimin ilgisini ve verimini artırmıştır.

- Eğitim yeri ve diğer hizmetler uygun görülmüştür.

- Katılımcılar GAP - Yayım Modeli kapsamında gelecekte; antepfıstığı, hastalık-zararlılar, sulama-gübreleme konularında eğitimlerin verilmesini talep etmektedirler.

KATILIMCI LİSTESİ

Ek 1

SULAMA - 2								
01 - 05 Eylül 2015, Ankara								
ADI SOYADI	MESLEĞİ				KURUMU			kişi NO / TOPLAM
	Z. MÜH	VET.	Tekniker	DiĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	
ADIYAMAN	TOPLAM							1
Mutlu ŞAHİN			1		1			1
DİYARBAKIR								1
Faruk ALAN	1						1	1
GAZİANTEP								2
A. Esra ÖZZENGİN	1				1			1
M. Akif İLHAN	1						1	1
BATMAN								4
Evin ADİN			1		1			1
Selma ARSLAN	1				1			1
Semra ALGÜR	1				1			1
Sebahattin TÜZÜN	1						1	1
ŞANLIURFA								6
Oya KILIÇ	1				1			1
Mükerrem BİRLİK	1				1			1
Kerem AKDOĞAN	1						1	1
Zehra ÇOŞKUN	1				1			1
Adalet ATMAK	1				1			1
Abdurrahman KAYA			1		1			1
MARDİN								4
Nurettin BARAN	1				1			1
Veysi YENİGÜN	1				1			1
Songül AYKUT	1				1			1
Şahin KARAHAN	1						1	1
	15	0	3	0	13	0	5	18
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DiĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	

Eğitim Programı:

01.09.2015 (Salı)

Şanlıurfa' dan Ankara' ya ulaşım.

02.09.2015 (Çarşamba)

08:30 Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi bağ demonstrasyon alanında teorik teknik eleman eğitimi. Eğitimi veren Prof. Dr. Yusuf Ersoy Yıldırım tarafından basınçlı sulama sistemleri ve Türkiye'deki sulama sistemleri hakkında bilgi verildi.

13:30 Teknik eleman eğitimini Prof. Dr. Süleyman KODAL tarafından saha çalışması yapılmıştır. Saha çalışmasında güneş enerji ile çalışan sulama sistemi, cazibeli damla sulama sistemi, akan su gücü pompası çalışan sistem hakkında bilgi verilerek demonstrasyon alanları gezilmiştir.

03.09.2015 (Perşembe)

08:30 Ankara ilçesi Bala da çiftçinin 19 da üzerinde kurulu bulunan ceviz bahçesinde yaptığı güneş enerjisi ile yaptığı sulama sistemi ve güneş enerjisi sistemi hakkında bilgi verilmiştir. Projenin yapan Can YALVAÇ bey sistem , proje oluşumu ve hibe destek konularından açılmalarda bulunmuştur. Başvuru ve proje yapımı konusunda yardım ve destek konusunda iletişim bilgileri verilmiştir.

10:30 Ankara Üniv. Gölbaşı kampüsünde su hasadı yapılan tesis gezilmiştir. Su hasadı yapılan rezervden sistem çalışması yapılarak bilgi verilmiştir.

13:00 Haymana da bulunan Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Araştırma ve Uygulama çiftliği ziyaret edilmiştir. Çiftlikte Center Pivot sulama sistemi ve toprak altı damla sulama sistemlerinin uygulandığı demonstrasyon alanları ziyaret edilerek sistemler hakkında bilgi verilmiştir.

15:00 GTHB Tarla Bitkileri Araştırma İstasyonu ziyaret edilmiştir. İstasyonda Tamburalı sulama sistemleri hakkında bilgi verilmiştir.

04.09.2015 (Cuma)

09:40 Ankara Ayaş'ta Ankara Üniv. Ziraat Fak. Bahçe Bitkileri Araştırma ve Uygulama İşletmesi ziyaret edilmiştir. 400 dekar üzerinde kurulu bulunan işletmede sebze üretimi, sertifikalı fidan üretimi yapılmaktadır. Sebze çeşit ve verimleri hakkında bilgi verilmiştir.

13:30 Ankara Beypazarı fide üretim serası ziyaret edilmiştir. 22 da üzerinde kurulu olan işletme özellikle kışlık sebze fidesi üretmektedir. İhracata yönelik çalışan çiftçiler ürünlerinin muhafazası için IPARD 'tan %50 destekle 1000 tonluk soğuk hava deposu kurmuşlar. Soğuk hava ve ürün işleme işletmesi ziyaret edilmiştir.

04.09.2015 (Cumartesi)

Ankara' dan Şanlıurfa' ya ulaşım.

Eğitimden Fotoğraflar

